

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Dato: 27.04.2015

Vår ref.: 15/00580
Deres ref.: 14/3868

Saksbehandler: Cecilie Haugen Horn

Høring - Endringer i forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger

Vi viser til brev av 20. januar 2015 med foreslåtte endringer til forskrift om ansettelse og opprykk i undervisnings- og forskerstillinger.

Høgskolen i Oslo og Akershus har følgende merknader til høringsbrevet:

- Opprykk til høyere stillingsnivå kan bare gis på bakgrunn av kompetansevurdering av en bedømmingskomité institusjonen selv har oppnevnt eller godkjent.

Ordningen med at institusjoner kan benytte rapporter fra bedømmingskomiteer oppnevnt av andre institusjoner har vært ressursbesparende for institusjonene. Det er en stor overhead ved å oppnevne sakkyndigkomiteer og det å kunne vurdere flere søkere samtidig er effektivt. På sikt fordeles utgiftene på de forskjellige institusjonene.

Det hadde vært nyttig med en avklaring om det nye forslaget åpner for nasjonale opprykkskomiteer der institusjonskonsortier oppnevner opprykkskomiteer i fellesskap. Erfaringene med nasjonale opprykkskomiteer har vært blandede for høgskolene. Dette er i grove trekk fordi universitetene har hatt regien og gitt disse en disiplinorientert innretning som ikke har ivaretatt profesjonsfagene. Derimot ligger det store muligheter i at institusjoner som tilbyr profesjonsutdanninger samarbeider via nasjonale opprykkskomiteer for å spare ressurser og sikre en jevnere kvalitet på et nasjonalt standard nivå.

Forslaget om at opprykkskomiteer begrenses til egen institusjon er begrunnet i kvalitetsforskjeller og såkalt «shopping» av toppstillingstitler. Forslaget adresserer allikevel ikke et viktig problem,

**Avdeling for ressursutvikling og infrastruktur, Avdeling for HR
Høgskolen i Oslo og Akershus**

Postadresse: Pb. 4 St. Olavs plass, 0130 OSLO

Besøksadresse: Pilestredet 46, Telefon: 60 23 50 00, e-post: post@hioa.no, www.hioa.no

nemlig kvaliteten og hvordan man sikrer en nasjonal standard på toppstillingsnivåene. For å sikre jevnere kvalitet kunne det være en ide å se på selve ordlyden i forskriften og også vurdere om den må gjøres tydeligere og mer spesifikk for å motvirke den store variasjonen. Tilbakemeldinger fra fagmiljøene går på at det er vanskelig å tolke forskriften slik den foreligger i dag. For å underbygge denne påstanden referer vil til et arrangement av Norges forskningsråd som går på hva som ligger i det norske professornivået. Hadde kravene vært tydeligere ville det kanskje ikke være behov for slike seminarer?

- Bestemmelsen om at det ved kunngjøring av ledig stilling på lavere nivå enn førsteamanuensis og førstelektor skal opplyses om at det er adgang til å søke om opprykk til førsteamanuensis og førstelektor oppheves.

Forslaget støttes. Bestemmelsen er mindre aktuell for HiOA da vi kun unntaksvis skal kunngjøre stillinger lavere enn førstestillingsnivå.

- Institusjonen/avdelingen kan fastsette generelle stillingskrav til de enkelte stillingstypene utover minimumskravene i forskriftens §1-2 til 1-7.

Forskriftendringen om å gi institusjonene fullmakt til å fastsette generelle stillingskrav også ved opprykk vil gi institusjonsledelsen større rom til å lede og styre utviklingen i tråd med institusjonens strategi og mål. Samtidig er det viktig at en slik fullmakt forvaltes på en god måte for å sikre den enkelte tilsattes karriereutviklingsmuligheter og motvirke at det utvikler seg forskjellig praksis på forskjellige institusjoner og dermed også varierende kvalitetsnivå og mindre mobilitet i sektoren. Vi ønsker derfor klarere presiseringer om hva som kan ligge i slike generelle stillingskrav og en nærmere utredning av konsekvensene ved endringen for sektoren som helhet. Vi mener også at myndighet til å stille slike tilleggskrav må forvaltes av den øverste ledelsen på institusjonen og ikke være friggitt den enkelte underliggende enhet/avdeling for å sikre en enhetlig institusjonell praksis.

- Overgangsordninger mellom de to karriereveiene oppheves.

Det fremstår noe uklart hva som tenkes oppnådd med denne endringen. HiOA er opptatt av at begge karriereveier opprettholdes og at de to karriereveiene likestilles, og samtidig opptatt av tiltak som kan bidra til å styrke status og kvalitet for begge karriereveier. En nærmere redegjørelse for endringsforslaget og dets konsekvenser etterspørres.

- Ansatte amanuenser, høyskolelektorer og universitetslektorer må ha tiltrådt fast stilling eller åremålsstilling og ha minst halv stilling for å kunne søke om opprykk til førstelektor eller førsteamanuensis.

Forslaget til forskriftsendring støttes, med tilleggsbemerkning om at ordet 'ansatte' bør fjernes for å skape samsvar med tilsvarende bestemmelser for opprykk til professor og til dosent.

- I bedømmingskomitéer ved opprykk kan ikke medlem fra egen institusjon inneha ledervervet.

Forskriftsendringen støttes. At det er en ekstern leder av opprykkskomitéen vil bidra til å gi komiteene mer legitimitet og uavhengighet fra søker. Vi tror at dette samlet sett også vil bidra til bedre kvalitet på sakkyndigrapportene.

I tillegg vil vi bemerke:

Forskriften inneholder også etter de foreslåtte endringene en del tilsynelatende tilfeldige forskjeller og variasjoner i formuleringer i de forskjellige paragrafene som det etter vårt syn bør ryddes opp i. Disse er egnet til å skape forvirring om hvorvidt forskjellene er tilsiktet. Som eksempel kan nevnes bestemmelsene om ettersendelse av dokumentasjon (dagens §§ 2-1 (4), 2-2 (4) som har forskjellig formulering, mens §§ 2-3 og 2-4 ikke har noen tilsvarende bestemmelse), og bestemmelsene om virkningstidspunkt for opprykk (dagens §§ 2-1 (16), 2-2 (13), 2-3 (9) og 2-4 (5)).

Vi har innført mulighet for elektronisk innsending av søknad om opprykk med vedlegg og antar at dette blir hovedregelen i fremtiden. Forskriftens bestemmelser om innsending av dokumentasjon bør reflektere denne muligheten.

Etter at HiOA virksomhetsoverdro forskningsinstituttene AFI og NOVA forvalter vi nå tre karriereveier, dvs også forsker III, II og I. Dette har åpnet for noen nye problemstillinger som Kunnskapsdepartementet og relaterte departementer bør se nærmere på. Opprykk og tilsetting til forskerstillingene er regulert i andre forskrifter enn KDs opprykksforskrift, og det er forskjeller i regelverket knyttet til forskertilsettinger og –opprykk. En del av disse (for eksempel fast søknadsfrist for opprykk til forsker 1 og ingen adgang til å inngi merknader til sakkyndig bedømmelse) synes tilfeldige og gir seg utslag i uheldig forskjellsbehandling innad i institusjonen. Det bidrar også til merarbeid for saksbehandlere som håndterer opprykk innen flere forskjellige stillingskategorier.

Et reelt problem våre tilsatte erfarer er knyttet til engelsk tittel på forsker 1. Forsker 1 bør få lov å bruke tittelen Professor på engelsk (nå er det senior researcher), på samme måte som dosent. Dette er viktig for at våre forsker 1 kan hevde seg bedre internasjonalt i kampen om å hente hjem H2020 midler. Begrepet senior researcher som brukes i gir et misvisende bilde av akademisk nivå.

Vennlig hilsen

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ingen håndskrevne signaturer

Geir Haugstveit
HR direktør

Cecilie Haugen Horn
seniorrådgiver